
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

זיכרון ארגוני - 55503

תאריך עדכון אחרון 23-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מנהל עסקים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר מיקי איזנמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: mickie@huji.mail.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

תחום הזיכרון הארגוני הינו תחום מחקר חדש באופן יחסי הבוחן כיצד ארגונים משתמשים בעבר שלהם כדי להבין טוב יותר את ההווה וכדי להבין מה אפשרי מבחינת הארגון בעתיד. הזיכרון במקרה זה איננו הזיכרון האישי של כל אחד מחברי הארגון אלא זיכרון קולקטיבי המתייחס לתפישה של העבר כמימד שנוצר כתוצאה מפרשנות והבניה חברתית. כשקבוצת אנשים בארגון מפרשת את העבר באופן זהה, הפרשנות הזו יוצרת זיכרון ארגוני.

הקורס רלוונטי לתלמידי מב"ע בהתמחויות של אסטרטגיה, התנהגות ארגונית ושיווק כי מחקרי הזיכרון הארגוני בוחנים את השימוש בעבר כמשאב. ארגון ותיק יכול להשתמש בעבר כדי להבין את עצמו כאוטנטי או כלגיטימי וכדי להציג את עצמו כך לבעלי עניין אחרים. העבר יכול לשמש מקור מידע לגבי איך הנהלת הארגון מקבלת החלטות במובן שהעבר נתפש הרבה פעמים כמובן יותר ולכן כמדויק יותר. זיכרון ארגוני משפיע גם על הזהות הארגונית. במידה שזהות הארגון מתייחסת למאפיינים הייחודיים, מרכזיים וקבועים של הארגון, האפיון הזה מבוסס על הבנה של מה שאפיון את הארגון בעבר. הבנה של הזהות מאפשרת למנהלים לנתב תהליכים בתוך הארגון וליצור תקשורת חוץ-ארגונית שנתפשת כאוטנטית (למשל, מיתוג שנתפש כאוטנטי). היבט נוסף של זיכרון הוא שכחה: הארגון יכול לעצב את זהותו כלפי בעלי עניין פנימיים וכלפי בעלי עניין חיצוניים דרך השכחה מודעת של היבטים מהעבר שאינם עולים בקנה אחד עם הזהות או האסטרטגיות הנוכחיות.

תיאור הקורס: הקורס יושלב קריאה ודיונים בספרות מרכזית על גישות פרשניות לזיכרון בארגונים. הגישות הן פרשניות במובן זה שקבוצות של בעלי עניין מתאפיינות באופנים השונים בהן הן מתייחסות לעבר ומפרשות אותו. נלמד יחד על מחקרים שבחנו את האופנים בהם העבר משמש את אנשי הארגון בהווה. חשוב לציין שבעוד שמחקרי המקרה מציעים דרך להבנת העיצוב ככלי ניהולי מעשי, הדגש העיקרי של הקורס הוא תיאורטי.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס: מטרת הקורס היא להציג בפני התלמידים את המחקר העכשווי בתחום הזיכרון הארגוני ואת ההשלכות של במחקר הזה למנהלים ולבעלי תפקידים בארגונים. הקורס ייתן הזדמנויות לשאול שאלות על האופנים בהם ניתן לרתום את העבר לצרכי הארגון באופן אסטרטגי ועל האופנים בהם ניתן להבין את הארגון, על זהותו, תרבותו, ויעדיו על ידי הבנת האופן בו העבר נוכח בהווה ומעצב את העתיד.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תוצרי הלמידה: לאחר השלמת הקורס תהיה לכם: (1) הבנה מקיפה יותר של האופן שבו חוקרים מתייחסים לשאלות הנוגעות לזיכרון ארגוני; (2) הבנה לגבי החשיבות של אפיון הזיכרון הארגוני ורתימתו למטרות אסטרטגיות של הארגון ומנהליו; (3) הכרות עמוקה יותר עם תפישות מחקריות של הבניה ופרשנות.

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: שיטת ההוראה: הקורס מתנהל כסמינר במובן זה שנפתח במשותף ידע על זיכרון ארגוני. זה אומר שאנחנו לומדים בשיטת "הכיתה ההפוכה". אתם תקראו לקראת השיעור ובכיתה נדון במאמרים ובהשלכותיהם. בנוסף לדיון במאמרים אלה, נעסוק במשימות אינטראקטיביות במהלך השיעור, לעיתים אבקש ממכם לשוטט בקמפוס וליישם את החומר על דברים שאתם רואים שם או מזהים במקום העבודה שלכם בשבוע שבין הפגישות בכיתה ולעיתים אבקש שתחפשו באינטרנט, זמן השיעור, מידע שיעזור לנו לשאול שאלה על ארגון מסוים ולראות כיצד נושא הזיכרון האירגוני רלוונטי לו.

במהלך הסמסטר תתבקשו לכתוב תגובות למאמרים אקדמיים. אמנם יש במוצע מאמר קריאה אחד נדרש עבור כל שיעור, אבל אני ממליצה לכם גם לקרוא מאמרים מהרשימה של קריאת הרשות. בנוסף, תתבקשו להכין עבודות קצרות המקשרות בין המשימות האינטראקטיביות בזמן השיעור לבין הקריאות והשיחות בכיתה. כפריויקט סופי, תתבקשו ליישם את חומר הקורס לשאלת מחקר משלכם ולהציג את העבודה בכיתה. זוהי למעשה הרחבה של אחת ממטלות השיעורים האינטראקטיביות שניתנו במהלך הסמסטר. במהלך הסמסטר אפגש אם כל אחד כדי לדון בעבודה שלו ובאופן בו היא מתקדמת. אני אתן הוראות מפורטות יותר עבור דרישות אלה במהלך הקורס והם יפורסמו באתר המודל. כפי שניתן להבין, הקורס דורש עבודה מתמשכת לאורך הסמסטר, אך אין בחינה או עבודה בסוף הקורס.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- שיעור 1: מבוא. הגדרת זיכרון ארגוני. מדוע חשוב להבין את העבר בחקר אירגונים?
- שיעור 2: המשך המבוא. הגדרת זיכרון ארגוני וזיכרון ארגוני. מדוע חשוב להבין את העבר בחקר אירגונים?
- שיעור 3: המשך המבוא. הגדרת זיכרון ארגוני. מדוע חשוב להבין את העבר בחקר אירגונים?
- שיעור 4: זיכרון כמשאב אסטרטגי: השימוש במוזיאונים ארגוניים
- שיעור 5: זיכרון כמשאב אסטרטגי: השימוש בזיכרון ככלי לקבלת החלטות בהווה
- שיעור 6: זיכרון כמשאב אסטרטגי: השימוש בזיכרון ככלי לניתוב שינויים ארגוניים
- שיעור 7: זיכרון כמשאב אסטרטגי: השכחה אסטרטגית
- שיעור 8: השפעת הזיכרון הקולקטיבי על יחסי האירגון וסביבתו?
- שיעור 9: האם הארגון יכול לעורר זיכרון כדי להשיג מטרות?
- שיעור 10: מפגשים אישיים בנושא עבודת סיום
- שיעור 11: היבטים פוליטיים של זיכרון: מי קובע מה זוכרים?
- שיעורים 12 & 13: מצגות של עבודת הסיום

חומר חובה לקריאה:

רשימת הקריאה הנדרשת מבוססת על מאמרים אקדמיים ותפורסם במודל בתחילת הקורס

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 30 %
הגשת תרגילים 10 %
הגשת דו"חות 60 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: